

ПРОТОКОЛ № 10
общего собрания участников Товарищества с ограниченной ответственностью
«Микрофинансовая организация «Кредит Тiме» (далее – Товарищество)
от 14 января 2021 года

Место проведения общего собрания: Республика Казахстан, Актюбинская обл., г.Актобе, р-н Астана, ул. Г. Жубановой, здание 15Д.

Дата проведения: «14» января 2021 года.

Время проведения общего собрания: начало - 11 часов 00 минут, окончание – 11 часов 30 минут.

Общее собрание Товарищества с ограниченной ответственностью ТОО «Микрофинансовая организация «Кредит Тiме» (далее - Товарищество) открыл генеральный директор Айтжанов Султан Едилгалиевич и сообщил, что внеочередное общее собрание участников Товарищества (далее – общее собрание) собрано по инициативе исполнительного органа Товарищества и правомочно начать работу, так как на общем собрании зарегистрировались и присутствуют все участники Товарищества:

- 1) Гражданин РК Артыков Батыр Амирович ( ), доля которого в уставном капитале Товарищества – 70 %,
- 2) Гражданин РК Айтжанов Султан Едилгалиевич ( ), доля которого в уставном капитале Товарищества – 15 %,
- 3) Гражданин РК Жангельдин Ергали Болатович ( ), доля которого в уставном капитале Товарищества – 15 %,

которые были письменно уведомлены о дате, времени, месте проведения общего собрания, а также вопросах, вынесенных на повестку дня за 30 (Тридцать) дней до даты проведения общего собрания, указанной выше.

В связи с чем, общее собрание констатирует свою правомочность при принятии решений по вопросам повестки дня общего собрания, условия кворума соблюдены.

Голосование по вопросу об избрании Председателя и секретаря общего собрания, определено проводить по принципу: каждый участник общего собрания имеет один голос.

По вопросам повестки дня голосование проводится по принципу: число голосов участника общего собрания соответствует его доле в уставном капитале Товарищества.

Для ведения общего собрания Генеральный директор Товарищества предложил выбрать Председателем общего собрания Жангельдина Ергали Болатовича, Айтжанова Султана Едилгалиевича – Секретарем собрания.

Г-н Айтжанов С.Е. «Прошу голосовать за утверждение предложенных кандидатур».

Итоги голосования: «за» - единогласно; «против» и «воздержался» - нет.

РЕШИЛИ:

Избрать г-на Жангельдина Ергали Болатовича - Председателем общего собрания, г-на Айтжанова Султана Едилгалиевича - секретарем общего собрания.

Председатель общего собрания объявил о наличии кворума для решения вопросов повестки дня, предложил проводить голосование по вопросам повестки дня открытым способом и считать собрание правомочным в связи с регистрацией всех участников товарищества, состав которых не претерпел изменений.

Председатель общего собрания ознакомил присутствующих участников с повесткой дня:

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Внесение изменений в Правила предоставления микрокредитов Товарищества с ограниченной ответственностью "Микрофинансовая организация "Кредит Тiме", утвержденные протоколом общего собрания участников №2 от 02.07.2020 года, и утверждение их в новой редакции, изложенной в Приложении №1 к протоколу настоящего общего собрания участников Товарищества, являющемся неотъемлемой частью протокола.

Председатель общего собрания сообщил, что все участники извещены о вопросах, включенных повестку дня, и от участников Товарищества не поступали предложения или требования о внесении изменений и дополнений в первоначальную повестку дня общего собрания.

Председатель предложил утвердить повестку дня. Перед голосованием общее собрание участников констатирует наличие кворума. Проголосовали единогласно. В голосовании принимало участие 100% голосов присутствующих на собрании.

Постановили: утвердить повестку дня.

Председатель собрания предложил до начала обсуждения вопросов повестки дня, констатировать наличие кворума.

Общее собрание, в лице всех его участников, констатировало наличие кворума.

ХОД ОБЩЕГО СОБРАНИЯ:

1. По первому вопросу повестки дня выступил председатель общего собрания, который предложил внести изменения в Правила предоставления микрокредитов Товарищества с ограниченной ответственностью "Микрофинансовая организация "Кредит Time", утвержденные протоколом общего собрания участников №2 от 02.07.2020 года, и утвердить их в новой редакции, изложенной в Приложении №1 к протоколу настоящего общего собрания участников Товарищества, являющемся неотъемлемой частью протокола.

Перед голосованием по первому вопросу повестки дня, общее собрание участников констатирует наличие кворума.

Итоги голосования: «за» - единогласно; «против» и «воздержался» - нет.

РЕШИЛИ: Внести изменения в Правила предоставления микрокредитов Товарищества с ограниченной ответственностью "Микрофинансовая организация "Кредит Time", утвержденные протоколом общего собрания участников №2 от 02.07.2020 года, и утвердить их в новой редакции, изложенной в Приложении №1 к протоколу настоящего общего собрания участников Товарищества, являющемся неотъемлемой частью протокола.

В связи с тем, что повестка дня исчерпана, Председатель общего собрания предложил закрыть общее собрание. Предложение вынесено на голосование. Перед голосованием общее собрание участников констатирует наличие кворума. Итоги голосования: «за» - единогласно; «против» и «воздержался» - нет. В голосовании принимало участие 100 % голосов присутствующих на собрании.

РЕШИЛИ: общее собрание участников Товарищества считать закрытым.

Председатель общего собрания _____ Жангельдин Ергали Болатович

Секретарь Собрания _____ Айтжанов Султан Едилгалиевич
м.п.

Участники: _____
Артыков Батыр Амирович

Айтжанов Султан Едилгалиевич _____

Жангельдин Ергали Болатович _____

Приложение №1 к Протоколу общего собрания участников
ТОО "Микрофинансовая организация "Кредит Тiме"
№ 10 от «14» января 2021 года

УТВЕРЖДЕНО

Протоколом общего собрания участников
ТОО "Микрофинансовая организация "Кредит Тiме"
№ 10 от «14» января 2021 года

**Правила предоставления микрокредитов
Товарищества с ограниченной ответственностью
«Микрофинансовая организация «Кредит Тiме»**

г. Актобе, 2021 г.

Настоящие Правила предоставления микрокредитов (далее - Правила) Товарищества с ограниченной ответственностью "Микрофинансовая организация "Кредит Time" (далее - «МФО» или «Микрофинансовая организация») разработаны в соответствии с Законом Республики Казахстан от 26 ноября 2012 года «О микрофинансовой деятельности» (далее - Закон) и определяют порядок и условия предоставления микрофинансовой организацией микрокредитов, а также порядок их погашения и оплаты вознаграждения, права и обязанности займодателя и заемщика, вопросы гарантирования тайны предоставления микрокредита.

Предоставление МФО микрокредитов осуществляется на условиях срочности, возвратности и платности, физическим лицам, резидентам Республики Казахстан, производится исключительно в национальной валюте Республики Казахстан, без привязки к курсу доллара США или иной иностранной валюты, в соответствии с договором о предоставлении микрокредита (далее - Договор), в размере и порядке, определенных Законом и Правилами. Настоящие Правила являются обязательными для исполнения МФО и его заемщиками.

1. Общие положения

1.1. В Правилах используются понятия, предусмотренные Законом, а также следующие понятия:

- 1) анкета - сведения о заемщике, предоставленные им при обращении в МФО;
- 2) банковская карта - пластиковая платежная карта, принадлежащая заявителю/заемщику либо открываемая заявителем/заемщиком для получения микрокредита, на которую заемщику перечисляется сумма микрокредита в соответствии с Договором;
- 3) МФО/Микрофинансовая организация - Товарищество с ограниченной ответственностью "Микрофинансовая организация «Кредит Time».
- 4) Заемщик - физическое или юридическое лицо, заключившее с МФО Договор или подавшее (намеревающееся подать) заявление на получение микрокредита;
- 5) микрокредит - деньги, предоставляемые МФО заемщику в национальной валюте Республики Казахстан в размере, на срок и в порядке, определенных в Договоре, на условиях платности, срочности и возвратности.
- 6) заявление - заявление заемщика на получение микрокредита.

1.2. МФО вправе осуществлять следующие операции:

- 1) предоставление микрокредитов физическим и (или) юридическим лицам с обеспечением либо без обеспечения в размере, не превышающем двадцатитысячекратного размера месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете;
- 2) привлечение займов (за исключением привлечения денег в виде займа от граждан в качестве предпринимательской деятельности) от резидентов и нерезидентов Республики Казахстан;
- 3) инвестирование собственных активов в ценные бумаги и иные финансовые инструменты;
- 4) оказание консультационных услуг по вопросам, связанным с деятельностью по предоставлению микрокредитов;
- 5) сдачу в имущественный наем (аренду) собственного имущества;
- 6) осуществление лизинговой деятельности;
- 7) реализацию специальной литературы по вопросам деятельности микрофинансовых организаций на любых видах носителей информации;
- 8) осуществление функций платежного агента и платежного субагента;
- 9) заключение договоров страхования от имени и по поручению страховых организаций - резидентов Республики Казахстан в качестве страхового агента;
- 10) осуществление функций агента системы электронных денег в соответствии с законодательством Республики Казахстан;
- 11) факторинговые операции: приобретение прав требования платежа с покупателя товаров (работ, услуг) с принятием риска неплатежа;

- 12) форфейтинговые операции (форфетирование): оплата долгового обязательства покупателя товаров (работ, услуг) путем покупки векселя без оборота на продавца;
- 13) выдачу гарантий, поручительств и иных обязательств, предусматривающих исполнение в денежной форме.

2. Порядок подачи заявления на предоставление микрокредита и порядок его рассмотрения

2.1. Заемщик заполняет и подает кредитному менеджеру/консультанту МФО заявление на предоставление микрокредита (далее - заявление) по форме, установленной МФО, тем самым Заемщик подтверждает свое намерение получить микрокредит.

2.2. Заемщик, выразивший намерение получить микрокредит, должен предоставить в МФО нижеуказанную достоверную информацию, которая указывается в анкете Заемщика:

- 1) фамилия, имя, отчество (при наличии) заемщика, указанные в документе, удостоверяющем личность заемщика;
- 2) дата рождения, возраст, место рождения заемщика;
- 3) адрес регистрации заемщика; адрес фактического проживания заемщика;
- 4) номера мобильного телефона, рабочего телефона (при наличии), домашнего телефона (при наличии);
- 5) адрес электронной почты заемщика;
- 6) сведения о гражданстве заемщика;
- 7) номер, дата и орган выдачи документа, удостоверяющего личность заемщика, а также срок его действия;
- 8) индивидуальный идентификационный номер заемщика;
- 9) информация о месте работы и должности заемщика;
- 10) семейное положение заемщика;
- 11) количество детей у заемщика;
- 12) информацию о супруге (при наличии) заемщика;
- 13) информацию о контактных лицах заемщика, номерах телефонов его контактных лиц;
- 14) размер заработной платы, иных доходов заемщика;
- 15) иные сведения о заемщике по усмотрению МФО.

2.3. Заемщик подтверждает подлинность заполненных данных и подписывает собственноручно заявление на предоставление микрокредита (далее - заявление), анкету заемщика, а также по усмотрению МФО иные заявления и согласия, необходимые для рассмотрения заявления и получения микрокредита.

2.4. До предоставления микрокредита Заемщику МФО:

- 1) осуществляет надлежащую проверку заемщика в соответствии с законодательством Республики Казахстан в сфере противодействия легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, и финансированию терроризма и внутренними документами;
- 2) предоставляет заемщику для ознакомления Правила;
- 3) предоставляет полную и достоверную информацию о платежах и переводах, связанных с получением, обслуживанием и погашением (возвратом) микрокредита;
- 4) представляет заемщику для ознакомления и выбора метода погашения микрокредита проекты графиков погашения, рассчитанных различными методами (методом дифференцированных платежей, аннуитетных платежей или методом, рассчитанным согласно Правил);
- 5) информирует заемщика о его правах и обязанностях, связанных с получением микрокредита.

2.5. МФО рассматривает заявление заемщика, если заемщик является гражданином Республики Казахстан, достигшим возраста 18 (восемнадцати) лет.

2.6. Заемщик, подписывая заявление, анкету, а также иные заявления-согласия, требуемые по усмотрению МФО, дает согласие на:

1) на сбор, обработку, хранение и распространение персональных данных заемщика, указанных в предоставляемых в Микрофинансовую организацию документах и сведениях, в том числе биометрических, зафиксированных на электронном, бумажном и любом ином носителе, а также происходящих в них в будущем изменений и дополнений.

2) проверку любой информации о заемщике, сообщаемой в МФО, в целях установления его платежеспособности и кредитоспособности;

3) использование МФО всех полученных персональных данных до момента полного надлежащего исполнения заемщиком своих обязательств по Договору;

4) получение от МФО информационных материалов, в том числе материалов о наступлении сроков исполнения обязательств по Договору, рекламных материалов и информации об услугах и акциях займодателя, любым способом, с использованием любых контактных данных заемщика, переданных МФО;

5) предоставление, а также получение МФО информации в АО «Государственное кредитное бюро», ТОО «Первое кредитное бюро». Право выбора кредитного бюро предоставляется исключительно МФО;

Заемщик подтверждает, что все сведения, указанные в подписываемых документах, являются полными, точными, достоверными.

2.7. МФО в срок не более 5 (пяти) рабочих дней с даты получения заявления заемщика принимает решение о выдаче микрокредита в размере и на срок согласно заявлению заемщика, либо принимает решение об отказе в предоставлении микрокредита либо вправе изменить запрошенную сумму, срок и другие условия предоставления микрокредита заемщику, с принятием соответствующего решения.

2.8. Решение о предоставлении микрокредита, изменении запрошенных условий или отказе в предоставлении микрокредита принимается МФО на основании предоставленной информации и данных, полученных в результате рассмотрения заявления и проверки сведений о заемщике, а также любой дополнительной информации, предоставленной в заявлении и анкете.

2.9. МФО отказывает в предоставлении клиенту микрокредита по основаниям, предусмотренным законодательством Республики Казахстан в сфере противодействия легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, и финансированию терроризма.

2.10. МФО вправе отказать в предоставлении микрокредита в следующих случаях:

- несоответствие заемщика условиям, установленным Правилами;
- информация, представленная заявителем, не является достоверной;
- наличия у заемщика непогашенной задолженности по беззалоговым банковским займам и микрокредитам сроком свыше шестидесяти календарных дней, в размере, равном или превышающем пятикратный размер месячного показателя, установленного соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете;
- кредитная история заемщика содержит сведения о ненадлежащем выполнении своих обязательств перед третьими лицами;
- наличия у МФО оснований полагать, что микрокредит не будет возвращен в срок, так как представленная информация или информация, ставшая известной МФО в ходе проверки, свидетельствует о неплатежеспособности заемщика.

В целях принятия решения о предоставлении микрокредита МФО имеет право запросить, а заявитель обязан предоставить иные документы и сведения, необходимые для принятия решения.

Получение заявления обязывает МФО рассмотреть его, но не обязывает заключать Договор. МФО уведомляет заявителя о принятом решении любым доступным способом, в том числе посредством электронной почты, указанной в анкете.

2.11. МФО не обязано сообщать заявителю о причинах отказа в предоставлении микрокредита, так как этот факт является конфиденциальной информацией, относящейся к скоринговой модели по определению кредитоспособности заявителя.

3. Порядок заключения Договора о предоставлении микрокредита

3.1. До заключения Договора Микрофинансовая организация информирует Заемщика (Заявителя) о его правах и обязанностях, связанных с получением микрокредита.

3.2. Договор заключается в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан, в том числе Закона и нормативно-правового акта уполномоченного органа, определяющего порядок заключения договора о предоставлении микрокредита, требования к содержанию, оформлению, обязательным условиям договора о предоставлении микрокредита (далее именуемого - Порядок заключения договора).

Микрокредиты предоставляются Микрофинансовой организацией после заключения между заемщиком (заявителем) и МФО Договора на условиях присоединения в соответствии со статьей 389 Гражданского кодекса Республики Казахстан:

- часть договора «Стандартные условия Договора о предоставлении микрокредита (договор присоединения) ТОО «Микрофинансовая организация «Кредит Time» (далее именуемые по тексту – Стандартные условия) размещена в электронном виде на официальном интернет-ресурсе МФО: www.credittime.kz, находится в открытом и свободном доступе, не подлежит подписанию, но является обязательной для ознакомления и исполнения обеими сторонами Договора,

- часть договора «Договор о предоставлении микрокредита (заявление о присоединении)» (далее именуемая по тексту – Заявление о присоединении), подписывается Заёмщиком и уполномоченным представителем МФО в бумажном виде.

Принятие заемщиком Стандартных условий (присоединение к Стандартным условиям) выражается подписанием заемщиком Договора о предоставлении микрокредита (заявление о присоединении) на бумажном носителе, который заключается с Займодателем.

Заявление о присоединении и Стандартные условия совместно именуются *Договором*, являются неотъемлемыми частями друг друга и представляют собой единый правовой документ договора о предоставлении микрокредита. Понятие «договор» и «договор о предоставлении микрокредита», применяемое в Заявлении о присоединении и в Стандартных условиях, в документах МФО относится как к содержанию Заявления о присоединении, так и в равной степени к содержанию Стандартных условий.

3.3. Договор содержит условия, установленные законодательством Республики Казахстан для договоров соответствующего вида, условия, определенные по соглашению сторон, а также должен содержать следующие обязательные условия, установленные нормативно-правовым актом уполномоченного органа:

- 1) общие условия договора;
- 2) права заемщика;
- 3) права организации;
- 4) обязанности организации;
- 5) ограничения для организации;
- 6) ответственность сторон за нарушение обязательств;
- 7) порядок внесения изменений в условия договора.

3.4. Договор о предоставлении микрокредита, не связанного с осуществлением предпринимательской деятельности, сумма которого превышает сто месячных расчетных показателей, содержит порядок досудебного урегулирования задолженности, установленный в Порядке заключения договора.

3.5. Общие условия Договора содержат:

- 1) дату заключения договора;
- 2) наименование МФО и фамилию, имя и отчество (при его наличии) заемщика - физического лица;
- 3) сумму микрокредита, для соглашения о предоставлении (открытии) кредитной линии - общая сумма микрокредита, сведения о цели использования микрокредита (при наличии);
- 4) сроки погашения микрокредита, для соглашения о предоставлении (открытии) кредитной линии – общий срок договора;

5) размер ставки вознаграждения в процентах годовых или значение вознаграждения (в случае заключения договора, указанного в пункте 3-1 статьи 4 Закона), а также размер годовой эффективной ставки вознаграждения (реальной стоимости микрокредита), рассчитанной согласно пункту 1 статьи 5 Закона, на дату заключения договора.

Договор, указанный в пункте 3-1 статьи 4 Закона, дополнительно должен содержать значение вознаграждения и сумму переплаты по микрокредиту;

6) способ погашения микрокредита;

7) метод погашения микрокредита (аннуитетный, дифференцированный, либо другой метод в соответствии с правилами предоставления микрокредитов);

8) очередность погашения задолженности по микрокредиту;

9) порядок начисления и размер неустойки (штрафа, пени) за несвоевременное погашение основного долга и уплату вознаграждения;

10) обеспечение исполнения заемщиком обязательств по договору (при его наличии);

11) меры, принимаемые МФО при неисполнении либо ненадлежащем исполнении заемщиком обязательств по договору;

12) срок действия договора;

13) информацию о почтовом и электронном адресе МФО, а также данные о ее официальном интернет-ресурсе;

14) условие, предусматривающее, что при уступке МФО права (требования) по договору третьему лицу требования и ограничения, предъявляемые законодательством Республики Казахстан к взаимоотношениям кредитора с заемщиком в рамках договора, распространяются на правоотношения заемщика с третьим лицом, которому уступлено право (требование).

3.5. Заемщик для заключения Договора предоставляет в МФО документы и сведения в соответствии с требованиями действующего законодательства и внутренних документов МФО.

3.6. До заключения договора о предоставлении микрокредита МФО предоставляет заявителю для ознакомления и выбора метода погашения микрокредита проекты графиков погашения, рассчитанных различными методами погашения.

Требование, установленное настоящим подпунктом, не распространяется на договор о предоставлении микрокредита, указанный в пункте 3-1 статьи 4 Закона.

3.7. К договору прилагается подписанный его сторонами график погашения микрокредита по форме, установленной Порядком заключения договора.

График погашения сторон по соглашению сторон может содержать дополнительные сведения.

Требования, установленные настоящим пунктом, не распространяются на договор о предоставлении микрокредита, указанный в пункте 3-1 статьи 4 Закона, в случае если погашение микрокредита осуществляется единовременным платежом в конце срока микрокредита.

3.8. Информация по Договору, заключенному МФО с Заемщиком, передается в кредитные бюро, в том числе и с государственным участием, на условиях, определенных законодательством Республики Казахстан о кредитных бюро и формировании кредитных историй.

4. Предельные суммы, сроки предоставления микрокредита, предельные величины ставок вознаграждения по предоставляемым микрокредитам

4.1. МФО предоставляет микрокредиты в размере, не превышающем 20 000 (двадцатитысячекратного) размера месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете.

4.2. Максимальный срок, на который предоставляется микрокредит, составляет 60 (шестьдесят) календарных месяцев.

4.3. Лимиты сумм и сроков микрокредитов устанавливаются по каждому продукту отдельно, но не более максимальной суммы и срока, установленных настоящими Правилами.

4.4. Предельные величины ставок вознаграждения по предоставляемым микрокредитам составляют:

- максимальная годовая эффективная ставка вознаграждения по Договору - 56 (пятьдесят шесть) процентов от суммы выданного микрокредита.

Ставки Вознаграждения по предоставляемым микрокредитам устанавливаются МФО индивидуально по каждому микрокредитному продукту.

5. Порядок выплаты вознаграждения по предоставленным микрокредитам и методы погашения микрокредитов

5.1. За пользование предоставленным микрокредитом заемщик выплачивает вознаграждение в размере и в сроки, установленные Договором.

5.2. Выплата Заемщиком начисленного вознаграждения за пользование микрокредитом осуществляется способами, указанными в Договоре (путем перечисления денег по реквизитам ТОО "Микрофинансовая организация "Кредит Time" в банке второго уровня и др.), а также на интернет-сайте МФО.

5.3. Выплата Заемщиком вознаграждения за пользование микрокредитом осуществляется согласно графику погашения, прилагаемому к договору о предоставлении микрокредита.

5.4. Заемщик вправе вернуть сумму микрокредита до наступления срока возврата, установленного Договором, без применения штрафных санкций. В этом случае Заемщик одновременно с суммой микрокредита уплачивает МФО вознаграждение, исходя из фактического срока использования денежных средств.

5.5. Сумма произведенного заемщиком платежа по Договору в случае, если она недостаточна для исполнения обязательства заемщика, погашает задолженность заемщика в следующей очередности:

- задолженность по основному долгу;
- задолженность по вознаграждению;
- неустойка (штраф, пеня) в размере, определенном договором о предоставлении микрокредита;
- сумма основного долга за текущий период платежей;
- вознаграждение, начисленное за текущий период платежей;
- издержки МФО по получению исполнения.

5.6. Метод погашения микрокредита, выбранный Заемщиком, указывается в Договоре.

5.7. Микрокредит погашается с периодичностью согласно графику погашения, прилагаемому к Договору, одним из следующих методов погашения, выбранным Заемщиком:

- метод дифференцированных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется уменьшающимися платежами, включающими равные суммы платежей по основному долгу и начисленное за период на остаток основного долга вознаграждение;
- метод аннуитетных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется равными платежами на протяжении всего срока микрокредита, включающими увеличивающиеся платежи по основному долгу и уменьшающиеся платежи по вознаграждению, начисленному за период на остаток основного долга. Размеры первого и последнего платежей могут отличаться от других;
- дополнительный метод погашения платежей, рассчитываемый согласно примеру расчета, указанному в Приложении №1 к настоящим Правилам;
- иным методом, применяемым при предоставлении микрокредита с льготным периодом погашения, при реструктуризации микрокредита, то есть методом, при

котором размер ежемесячного платежа по микрокредиту определяется исходя из финансовых возможностей Заемщика.

6. Требования к принимаемому МФО обеспечению

6.1. Исполнение обязательств Заемщиком по Договору обеспечивается способами, не противоречащими законодательству Республики Казахстан, и предусмотренными Договором.

6.2. В качестве обеспечения по микрокредитам, предоставляемым МФО, могут выступать:

- 1) залог транспортного средства;
- 2) залог нежилого недвижимого имущества (производственные, складские, торговые, административные и иные нежилые помещения);
- 3) залог недвижимого имущества в виде жилища;
- 4) гарантия физического(-их) лица/лиц.

6.3. Залогодателем/Гарантом по микрокредитам, предоставляемым Микрофинансовой организацией, может выступать дееспособное физическое лицо, достигшее возраста 18 лет.

6.4. Залоговое недвижимое имущество, выступающее обеспечением по микрокредиту, должно соответствовать следующим требованиям:

- 1) наличие оригиналов документов, подтверждающих права Залогодателя на имущество;
- 2) наличие выполненного независимым оценщиком отчета об оценке, предоставляемого в залог имущества;
- 3) имущество и имущественные права должны обладать ликвидностью;
- 4) имущество и имущественные права должны быть свободны от прав и юридических притязаний третьих лиц;
- 5) права на имущество, предлагаемое в залог, должны быть зарегистрированы в уполномоченных государственных органах, осуществляющих государственную регистрацию прав на данное имущество.

В случае необходимости по требованию МФО производится страхование имущества Залогодателем/Заемщиком.

6.5. Залоговое движимое имущество в виде транспортных средств, выступающее обеспечением по микрокредиту, должно соответствовать следующим требованиям:

- 1) наличие оригиналов документов, подтверждающих права Залогодателя на имущество;
- 2) имущество и имущественные права должны обладать ликвидностью;
- 3) имущество и имущественные права должны быть свободны от прав и юридических притязаний третьих лиц;
- 4) в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, права на имущество, предлагаемое в залог, должны быть зарегистрированы в государственных органах, осуществляющих государственную регистрацию прав на данное имущество.

В случае необходимости по требованию МФО производится страхование имущества Залогодателем/Заемщиком.

6.6. Залогодателем может выступать Заемщик или третье лицо, изъявившее желание передать свое имущество в обеспечение обязательств Заемщика. В случае, если Залогодатель и Заемщик являются разными лицами, то в качестве обеспечения дополнительно принимается гарантия физического лица, выступающего Залогодателем.

6.7. Право залога у МФО возникает на основании Договора о залоге имущества и дает МФО право на удовлетворение требований из стоимости заложенного имущества в случае нарушения обязательств Заемщиком. Заключаемые МФО Договора о залоге

имущества помимо обязательных требований, установленных законодательством Республики Казахстан, должны содержать указание на то, у какой из сторон находится заложенное имущество, допустимость его использования, право залогодержателя на внесудебную реализацию предмета залога в случае нарушения обязательств Заемщика.

6.8. Гарант должен по усмотрению МФО соответствовать одному или нескольким нижеуказанным требованиям одновременно, а именно должен быть:

- лицом, достигшим возраста 18 лет, имеющим гражданство Республики Казахстан;
- лицом, не состоящим в списке лиц (должников), которым временно ограничен выезд из Республики Казахстан.
- лицом, не имеющим судимость;
- лицом, в отношении которого отсутствуют возбужденные исполнительные производства о взыскании задолженности;
- лицом, в отношении которого у МФО нет негативной информации,
- лицом со стабильным финансовым положением;
- лицом, не имеющим текущей просроченной задолженности по обязательствам согласно данным кредитных бюро.

6.9. МФО вправе отказать в заключение договора гарантии в случае, если предлагаемый(-е) заявителем Гарант(-ы) (один из гарантов) не соответствует(-ют) требованиям, установленным МФО, либо если Гарантами (одним из гарантов) не представлены все документы, необходимые для заключения договора гарантии.

7. Права и обязанности МФО и Заемщика

7.1. МФО вправе:

- 1) предоставлять микрокредиты в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан;
- 2) уступить право (требование) по договору о предоставлении микрокредита лицу, указанному в пунктах 4 и 5 статьи 9-1 Закона;
- 3) запрашивать у Заемщика (Заявителя) документы и сведения, необходимые для заключения Договора и исполнения обязательств по нему, определенных настоящими правилами;
- 4) по заявлению Заемщика осуществлять через банки второго уровня перевод микрокредита третьему лицу в целях оплаты за товары, работы или услуги.
- 5) осуществлять иные права, установленные Законом, иными законами Республики Казахстан и Договором.

7.2. МФО обязана:

- 1) в случае изменения места нахождения либо изменения наименования письменно известить об этом уполномоченный орган, а также заемщиков (заявителей) путем опубликования соответствующей информации в двух печатных изданиях на казахском и русском языках по месту нахождения МФО, а также по юридическому адресу Заемщика (Заявителя) – физического лица и по месту нахождения Заемщика (Заявителя) – юридического лица либо путем письменного уведомления каждого Заемщика (Заявителя) в срок не позднее тридцати календарных дней с даты таких изменений;
- 2) разместить копию Правил в месте, доступном для обозрения и ознакомления Заемщиком (Заявителем) МФО, в том числе на интернет-ресурсе МФО;
- 3) предоставлять заемщику полную и достоверную информацию о платежах, связанных с получением, обслуживанием и погашением (возвратом) микрокредита;
- 4) предоставить заявителю до заключения договора о предоставлении микрокредита для ознакомления и выбора метода погашения микрокредита проекты графиков погашения, рассчитанных различными методами. В обязательном порядке заемщику должны быть представлены проекты графиков погашения микрокредита, рассчитанных в соответствии с методиками расчета регулярных платежей по микрокредитам, выдаваемым микрофинансовыми организациями физическим лицам, и временными базами для расчета вознаграждения по таким микрокредитам, установленными нормативным правовым актом уполномоченного органа, с периодичностью, установленной в договоре о предоставлении микрокредита, следующими методами погашения:

- методом дифференцированных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется уменьшающимися платежами, включающими равные суммы платежей по основному долгу и начисленное за период на остаток основного долга вознаграждение;

- методом аннуитетных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется равными платежами на протяжении всего срока микрокредита, включающими увеличивающиеся платежи по основному долгу и уменьшающиеся платежи по вознаграждению, начисленному за период на остаток основного долга. Размеры первого и последнего платежей могут отличаться от других. Микрофинансовой организацией могут быть предложены дополнительные проекты графиков погашения микрокредита, рассчитанных в соответствии с правилами предоставления микрокредитов.

5) проинформировать Заемщика (Заявителя) о его правах и обязанностях, связанных с получением микрокредита;

6) сообщать уполномоченному органу по финансовому мониторингу сведения в соответствии с Законом Республики Казахстан «О противодействии легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, и финансированию терроризма»;

7) соблюдать тайну предоставления микрокредита;

8) осуществлять классификацию активов и условных обязательств по предоставленным микрокредитам и создавать против них провизии (резервы) в соответствии с правилами, утвержденными уполномоченным органом по согласованию с государственным органом, осуществляющим руководство в сфере обеспечения поступлений налогов и других обязательных платежей в бюджет;

9) соблюдать пруденциальные нормативы и иные обязательные к соблюдению нормы и лимиты, методику их расчетов, установленные уполномоченным органом;

10) соблюдать порядок расчета и предельное значение коэффициента долговой нагрузки заемщика микрофинансовой организации, установленные нормативным правовым актом уполномоченного органа;

11) представлять в Национальный Банк Республики Казахстан финансовую и иную отчетность, перечень, формы, сроки и порядок представления которой устанавливаются нормативными правовыми актами Национального Банка Республики Казахстан по согласованию с уполномоченным органом;

12) устранять нарушения законодательства Республики Казахстан, выявленные уполномоченным органом;

13) отказывать в предоставлении микрокредита в случаях, предусмотренных Законом Республики Казахстан «О противодействии легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, и финансированию терроризма»;

14) соблюдать иные требования, установленные Законом Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности» и иным законодательством Республики Казахстан.

7.3. Ограничения для МФО содержат условия, предусматривающие запрет на:

1) изменение в одностороннем порядке ставки вознаграждения (за исключением случаев их снижения) и (или) способа и метода погашения микрокредита;

2) установление и взимание с заемщика любых платежей, за исключением вознаграждения и неустойки (штрафа, пени) по микрокредиту;

3) требование от заемщика, досрочно полностью или частично возвратившего МФО сумму микрокредита, неустойку (штраф, пеню) и другие платежи за досрочный возврат микрокредита;

4) пользование и распоряжение заложенными вещами;

5) начислять и требовать неустойку (штрафы, пени) по истечении девяноста последовательных календарных дней просрочки исполнения обязательства по погашению любого из платежей по суммам основного долга и (или) вознаграждения по микрокредиту заемщика - физического лица, не связанному с осуществлением предпринимательской деятельности. Требование настоящего подпункта не распространяется на договор о предоставлении микрокредита в случае, если на дату его

заклучения сумма основного долга полностью обеспечивалась залогом имущества, подлежащего регистрации, и (или) залогом денег.

б) требовать выплаты вознаграждения, а также неустойки (штрафов, пени), начисленных по истечении ста восьмидесяти последовательных календарных дней просрочки исполнения обязательства по погашению любого из платежей по суммам основного долга и (или) вознаграждения по микрокредиту, обеспеченному ипотекой недвижимого имущества, являющегося жильем и (или) земельным участком с расположенным на нем жилищем.

7) предоставлять микрокредит, указанный в пункте 3-1 статьи 4 Закона, физическим лицам, имеющим просроченную задолженность по беззалоговым банковским займам и микрокредитам свыше шестидесяти календарных дней, в размере, равном или превышающем пятикратный размер месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете.

7.4. Заемщик вправе:

- 1) ознакомиться с Правилами, тарифами МФО по предоставлению микрокредитов;
- 2) получать полную и достоверную информацию о платежах, связанных с получением, обслуживанием и погашением (возвратом) микрокредита;
- 3) до заключения Договора отказаться от заключения Договора;
- 4) распоряжаться полученным микрокредитом в порядке и на условиях, установленных Договором;
- 5) защищать свои права в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;
- 6) досрочно полностью или частично вернуть МФО сумму микрокредита, предоставленную по Договору;
- 7) обратиться к банковскому омбудсману в случае уступки права (требования) по заключенному им Договору для урегулирования разногласий с лицом, указанным в пунктах 4 и 5 статьи 9-1 Закона;
- 8) осуществлять иные права, установленные Законом и Договором.

7.5. Заемщик обязан:

- 1) вернуть полученный микрокредит и выплатить вознаграждение по нему в сроки и порядке, которые установлены Договором;
- 2) представлять документы и сведения, запрашиваемые МФО в соответствии с Законом и Договором;
- 3) выполнять иные обязанности, установленные Законом и договорами, заключенными с МФО.

8. Порядок передачи задолженности на досудебные взыскание и урегулирование или уступки права (требования)

8.1. МФО запрещается заключать договор с третьими лицами, предметом которого является оказание услуг по досудебным взысканию и урегулированию задолженности, а также сбору информации, связанной с задолженностью заемщика (далее - договор о взыскании задолженности), за исключением случаев заключения такого договора с коллекторским агентством.

Передача задолженности на досудебные взыскание и урегулирование коллекторскому агентству допускается при наличии в Договоре права МФО на привлечение коллекторского агентства при допущении заемщиком просрочки исполнения обязательств по договору о предоставлении микрокредита.

8.2. Не допускается заключение МФО договора о взыскании задолженности с коллекторским агентством в отношении физического лица, задолженность которого обеспечена залогом в виде жилища.

8.3. В период нахождения задолженности на досудебных взыскании и урегулировании у коллекторского агентства МФО не вправе:

- обращаться с иском в суд о взыскании задолженности;

- требовать выплаты вознаграждения за период нахождения задолженности в работе у коллекторского агентства, а также начислять в указанный период неустойку (штраф, пени) за несвоевременное погашение основного долга и вознаграждения.

8.4. МФО запрещается производить уступку права (требования) по договору о предоставлении микрокредита, заключенному с физическим лицом и обеспеченному залогом в виде жилища, за исключением уступки права (требования) организациям, более пятидесяти процентов долей участия в уставных капиталах либо размещенных акций которых принадлежат государству, при соблюдении одного из следующих условий:

- приобретение прав (требований) является одним из видов деятельности такой организации, предусмотренной законами Республики Казахстан;
- приобретение прав (требований) осуществляется в рамках государственных и правительственных программ или правовых актов государственных органов по поддержке физических лиц.

8.5. МФО запрещается производить уступку права (требования) по договору о предоставлении микрокредита третьему лицу, за исключением уступки права (требования) следующим лицам:

- банку второго уровня;
- коллекторскому агентству;
- микрофинансовой организации;
- специальной финансовой компании, созданной в соответствии с законодательством Республики Казахстан о проектном финансировании и секьюритизации, при сделке секьюритизации;
- юридическому лицу - залогодержателю прав требования по Договору при выпуске МФО обеспеченных облигаций или получении займов;
- специальному фонду развития частного предпринимательства - по договору о предоставлении микрокредита, заключенному в рамках сделки по финансированию субъектов частного предпринимательства путем обусловленного размещения средств в микрофинансовых организациях.

Требования настоящего пункта не распространяются на случаи, предусмотренные пунктом 8.4. настоящих Правил.

8.6. МФО не вправе уступать право (требование) по Договору без согласия заемщика, если иное не предусмотрено законами Республики Казахстан или Договором.

8.7. Не допускается уступка права (требования) по Договору в отношении одного заемщика нескольким лицам.

8.8. При заключении договора, содержащего условия перехода права (требования) МФО по Договору третьему лицу (далее - договор уступки права требования), МФО обязана:

1) до заключения договора уступки права требования уведомить Заемщика (или его уполномоченного представителя) о возможности перехода прав (требований) третьему лицу, а также об обработке персональных данных заемщика в связи с такой уступкой способом, предусмотренным в Договоре либо не противоречащим законодательству Республики Казахстан;

2) уведомить Заемщика (или его уполномоченного представителя) о состоявшемся переходе права (требования) третьему лицу способом, предусмотренным в Договоре либо не противоречащим законодательству Республики Казахстан, в течение тридцати календарных дней со дня заключения договора уступки права требования с указанием назначения дальнейших платежей по погашению микрокредита третьему лицу (наименование и место нахождения лица, которому перешло право (требование) по договору о предоставлении микрокредита), полного объема переданных прав (требований), а также остатков просроченных и текущих сумм основного долга, вознаграждения, комиссий, неустойки (штрафа, пени) и других подлежащих уплате сумм;

3) передать лицу, которому перешло право (требование) по Договору, оригиналы и (или) копии следующих документов:

- правоустанавливающие документы на предмет залога (в случае, если микрокредит обеспечен залогом);
- договоры поручительства или гарантии (в случае, если исполнение обязательства по микрокредиту обеспечено поручительством или гарантией);
- расчеты задолженности заемщика на дату уступки права (требования);
- претензионную переписку с заемщиком;
- учредительные документы заемщика - юридического лица, документ, удостоверяющий личность заемщика - физического лица;
- документы, подтверждающие погашение заемщиком задолженности;
- документы по реализации заложенного имущества;
- иные документы в соответствии с договором уступки права требования.

В случае уступки всех прав (требований) к Заемщику МФО передает лицу, которому уступлено право (требование) по Договору, все имеющиеся у нее оригиналы документов.

В случае уступки части прав (требований) к Заемщику МФО вправе сохранить оригиналы документов, удостоверяющих такие права (требования), и передать лицу, которому частично уступлено право (требование) по Договору, нотариально засвидетельствованные копии указанных документов.

За утерю оригиналов правоустанавливающих документов на имущество, являющееся обеспечением по Договору, МФО, лицо, которому уступлено право (требование) по Договору, несут ответственность, установленную законами Республики Казахстан;

4) после заключения договора уступки права требования переводить деньги, полученные от заемщиков в счет погашения задолженности, на банковский счет лица, которому уступлено право (требование) по Договору, с предоставлением расшифровки платежей в разрезе каждого заемщика.

8.9. Лицу, которому перешло право (требование) МФО по Договору, заключенному с физическим лицом, запрещается переуступать такое право (требование) иным лицам, за исключением обратной продажи (возврата) выкупленного права (требования) первоначальному кредитору, уступки (переуступки) права (требования) банкам второго уровня, коллекторским агентствам, специальной финансовой компании, созданной в соответствии с законодательством Республики Казахстан о проектном финансировании и секьюритизации, при сделке секьюритизации, а также иным микрофинансовым организациям.

9. Тайна предоставления микрокредита

9.1. Тайна предоставления микрокредита включает в себя сведения о заемщиках, размерах микрокредитов, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику и об операциях микрофинансовой организации (за исключением правил предоставления микрокредитов).

Не относятся к тайне предоставления микрокредита сведения о заключенных договорах о предоставлении микрокредитов МФО, находящейся в процессе ликвидации.

9.2. МФО гарантирует тайну предоставления микрокредита.

9.3. Тайна предоставления микрокредита может быть раскрыта только заемщику, любому третьему лицу на основании письменного согласия заемщика, данного в момент его личного присутствия в микрофинансовой организации, кредитному бюро по предоставленным микрокредитам в соответствии с законами Республики Казахстан, а также иным лицам, указанным в Законе.

9.4. Сведения о заемщиках, размерах микрокредитов, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику, об операциях, проводимых микрофинансовой организацией, выдаются:

- 1) государственным органам и должностным лицам, осуществляющим функции уголовного преследования: по находящимся в их производстве уголовным делам на основании письменного запроса, заверенного печатью и санкционированного прокурором;

2) органам национальной безопасности и Службе государственной охраны Республики Казахстан с санкции прокурора по их требованию о предоставлении информации, необходимой для предупреждения, вскрытия и пресечения разведывательных и (или) подрывных акций;

3) судам: по находящимся в их производстве делам на основании определения, постановления, решения и приговора суда;

4) государственным и частным судебным исполнителям: по находящимся в их производстве делам исполнительного производства на основании санкционированного прокурором постановления судебного исполнителя, заверенного печатью органов юстиции или печатью частного судебного исполнителя;

5) прокурору: на основании постановления о производстве проверки в пределах его компетенции по находящемуся у него на рассмотрении материалу;

6) органам государственных доходов исключительно в целях налогового администрирования: по вопросам, связанным с налогообложением проверяемого лица, на основании предписания;

7) представителям заемщика: на основании доверенности, по заемщику, являющемуся физическим лицом, на основании нотариально удостоверенной доверенности;

8) уполномоченному органу в области реабилитации и банкротства: в отношении лица, по которому имеется вступившее в законную силу решение суда о признании банкротом, за период в течение пяти лет до возбуждения дела о банкротстве и (или) реабилитации с санкции прокурора.

9.5. Сведения о заемщике, размере микрокредита, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику, в случае смерти заемщика, помимо лиц, предусмотренных в пункте 4 настоящего раздела, также выдаются на основании письменного запроса:

1) лицам, указанным заемщиком в завещании;

2) нотариусам: по находящимся в их производстве наследственным делам на основании письменного запроса нотариуса, заверенного его печатью.

К письменному запросу нотариуса должна быть приложена копия свидетельства о смерти;

3) иностранным консульским учреждениям: по находящимся в их производстве наследственным делам.

9.6. Не является раскрытием тайны предоставления микрокредита:

1) предоставление МФО негативной информации в кредитные бюро и предоставление кредитными бюро негативной информации о субъекте кредитной истории в части просроченной задолженности свыше ста восьмидесяти календарных дней;

2) предоставление МФО информации, связанной с микрокредитом, по которому имеется просроченная задолженность по основному долгу и (или) начисленному вознаграждению, лицам, указанным в пунктах 4 и 5 статьи 9-1 Закона;

3) предоставление МФО коллекторскому агентству информации по микрокредиту в рамках заключенного договора о взыскании задолженности с данным коллекторским агентством;

4) обмен информацией, в том числе сведениями, составляющими тайну предоставления микрокредита, между Национальным Банком Республики Казахстан и уполномоченным органом;

5) представление должностным лицом государственного органа или лицом, выполняющим управленческие функции в МФО, документов и сведений, содержащих тайну предоставления микрокредита, в качестве подтверждающих документов и материалов при направлении органу уголовного преследования сообщения об уголовном правонарушении.

10. Правила расчета годовой эффективной ставки вознаграждения по предоставляемым микрокредитам

10.1. Годовой эффективной ставкой вознаграждения (далее – ГЭСВ) является ставка вознаграждения в достоверном, годовом, эффективном, сопоставимом исчислении по микрокредиту.

10.2. Размер годовой эффективной ставки вознаграждения по микрокредиту не должен превышать предельный размер, определённый нормативным правовым актом Национального Банка РК.

10.3. Годовая эффективная ставка вознаграждения по предоставляемым микрокредитам рассчитывается по следующей формуле:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

где:

n - порядковый номер последней выплаты заемщику;

j - порядковый номер выплаты заемщику;

S_j - сумма j-той выплаты заемщику;

APR - годовая эффективная ставка вознаграждения;

t_j - период времени со дня предоставления микрокредита до момента j-той выплаты заемщику (в днях);

m - порядковый номер последнего платежа заемщика;

i - порядковый номер платежа заемщика;

P_i - сумма i-того платежа заемщика;

t_i - период времени со дня предоставления микрокредита до момента i-того платежа заемщика (в днях).

10.4. Расчет годовой эффективной ставки вознаграждения производится:

1) на дату заключения договора о предоставлении микрокредита, дополнительных соглашений к договору о предоставлении микрокредита;

2) по устному или письменному требованию заемщика;

3) в случае внесения изменений и дополнений в договор о предоставлении микрокредита, которые влекут изменение суммы (размера) денежных обязательств заемщика и (или) срока их уплаты.

10.5. При изменении условий договора о предоставлении микрокредита, влекущих изменение суммы (размера) денежных обязательств заемщика и (или) срока их уплаты, расчет уточненного значения годовой эффективной ставки вознаграждения производится исходя из остатка задолженности, оставшегося срока погашения микрокредита на дату, с которой изменяются условия, без учета платежей по микрокредиту, произведенных заемщиком с начала срока действия договора о предоставлении микрокредита.

10.6. Если при расчете годовой эффективной ставки вознаграждения полученное число имеет более одного десятичного знака, оно подлежит округлению до десятых долей следующим образом:

1) если сотая доля больше или равна 5, десятая доля увеличивается на 1, все следующие за ней знаки исключаются;

2) если сотая доля меньше 5, десятая доля остается без изменений, все следующие за ней знаки исключаются.

10.7. В расчет годовой эффективной ставки вознаграждения по микрокредиту включаются все платежи заемщика, за исключением платежей (пени, штрафа) заемщика, возникших в связи с несоблюдением им условий договора о предоставлении микрокредита по уплате основного долга и (или) вознаграждения.

10.8. Произведенные выплаты заемщиков микрофинансовым организациям и выплаты микрофинансовых организаций заемщикам учитываются в целях расчета годовой эффективной ставки вознаграждения на даты их фактических выплат, будущие - по графику выплат.

10.9. При уступке прав (требований) по договору о предоставлении микрокредита расчет годовой эффективной ставки вознаграждения в случаях, предусмотренных

подпунктами 2) и 3) пункта 10.4. настоящих Правил, производится третьим лицом, которому уступлены права (требования) по договору о предоставлении микрокредита.

11. Заключительные положения

11.1. Правила размещаются в месте, доступном для обозрения и ознакомления заемщиком (заявителем) МФО, а также на интернет-сайте МФО.

11.2. Изменения и дополнения в Правила вносятся уполномоченным органом ТОО «Микрофинансовая организация «Кредит Time».

11.3. В случае, если отдельные нормы настоящих Правил вступят в противоречие с законодательством Республики Казахстан, они утрачивают силу и применяются соответствующие нормы законодательства Республики Казахстан. Недействительность отдельных норм настоящих Правил не влечет недействительности других норм Правил и самих Правил в целом.

*Приложение №1 к Правилам предоставления микрокредитов
ТОО «Микрофинансовая организация «Кредит Тіме»*

Пример расчета дополнительного метода погашения микрокредита

№	Дата	к-во дней	Остаток долга	Сумма погашения основного долга	Сумма погашения вознаграждения	Всего к погашению
0	01.03.2020	0	10 000 000			
1	01.04.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
2	01.05.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
3	01.06.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
4	01.07.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
5	01.08.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
6	01.09.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
7	01.10.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
8	01.11.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
9	01.12.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
10	01.01.2021	31	10 000 000		365 205	365 205
11	01.02.2021	31	10 000 000		365 205	365 205
12	01.03.2021	28	0	10 000 000	329 863	10 329 863
		365		10 000 000	4 299 998	14 299 998

БЕКІТЕМІН
«Кредит Тіме» Микроқаржы ұйымы» ЖШС
қатысушылары жалпы отырысының
2021 жылдың «14» қаңтарындағы
№ 10 хаттамасымен

**«Кредит Тіме» Қаржы ұйымы»
Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің
микрокредиттерді беру Ережелері**

Ақтөбе қаласы, 2021 ж.

«Кредит Тіме» Қаржы ұйымы» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (әрі қарай – «МҚҰ» немесе «Микроқаржы ұйымы») осы микрокредиттерді беру Ережелері (әрі қарай - Ережелер) Қазақстан Республикасының 2012 жылдың 26 қарашасындағы «Микроқаржы қызметі» Заңына (әрі қарай – Заң) сәйкес әзірленді және микроқаржы ұйымымен микрокредиттерді беру тәртібі мен жағдайларын, сондай-ақ, оларды өтеу және сыйақы төлеу, қарыз беруші мен қарыз алушының құқықтары мен міндеттерін, микрокредит беру құпиясының кепілдігі мәселелерін айқындайды.

МҚҰ микрокредиттер беру мерзімділік, қайтарымдылық және төлемділік жағдайларында жеке тұлғаларға, Қазақстан Республикасының резиденттеріне микрокредит беру туралы Шартқа (әрі қарай - Шарт) сәйкес, Заңда және Ережелерде айқындалған мөлшерде және тәртіппен, АҚШ долларының немесе өзге де шетел валютасының бағамына байланыстырмастан, тек қана Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында жүргізіледі. Осы Ереже МҚҰ мен оның қарыз алушыларының орындауы үшін міндетті болып табылады.

1. Жалпы ережелер

1.1. Ережелерде Заңмен көзделген ұғымдар, сондай-ақ, келесі ұғымдар қолданылады:

- 1) сауалнама – қарыз алушы туралы МҚҰ өтініш берген кезде оларға берілген мәліметтер;
- 2) банктік карта – өтініш берушіге/қарыз алушыға тиесілі, не Шартқа сәйкес қарыз алушыға микрокредит сомасы аударылатын микрокредит алу үшін өтініш беруші/қарыз алушы апаратын пластиктен жасалған төлем картасы;
- 3) МҚҰ/Микроқаржы ұйымы - «Кредит Тіме» Микроқаржы ұйымы» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.
- 4) Қарыз алушы – МҚҰ-мен шарт жасасқан немесе микрокредит алу үшін өтініш берген (беруге ниеттенген) жеке немесе заңды тұлға;
- 5) микрокредит – МҚҰ қарыз алушыға шартта айқындалған мөлшерде, мерзімге және тәртіппен төлемділік, мерзімділік және қайтарымдылық жағдайларында Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен берілетін ақша.
- 6) арыз - қарыз алушының микрокредит алу үшін жазған арызы.

1.2. МҚҰ келесі операцияларды жүзеге асыруға құқылы:

- 1) жеке және (немесе) заңды тұлғаларға республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жиырма мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде қамтамасыз етіле отырып, не қамтамасыз етілместен микрокредиттер беру;
- 2) Қазақстан Республикасының резиденттері мен резидент еместерінен қарыздар тарту (азаматтардан кәсіпкерлік қызмет ретінде қарыз түрінде ақша тартуды қоспағанда);
- 3) меншікті активтерді бағалы қағаздарға және өзге қаржы құралдарына инвестициялау;
- 4) микрокредиттер беру бойынша қызметке байланысты мәселелер бойынша кеңес беру қызметтерін көрсету;
- 5) меншікті мүлікті мүліктік жалдауға (жалға алуға) беру;
- 6) лизингтік қызметті жүзеге асыру;
- 7) ақпарат тасымалдағыштардың кез келген түрінде микроқаржы ұйымдары қызметінің мәселелері бойынша арнайы әдебиетті өткізу;
- 8) төлем агенті мен төлем субагенті қызметін жүзеге асыру;
- 9) Қазақстан Республикасының резиденттері – сақтандыру ұйымдарының атынан және олардың тапсырмасы бойынша сақтандыру агенті ретінде сақтандыру шарттарын жасасу;
- 10) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес электронды ақша жүйесінің агенті қызметін жүзеге асыру;
- 11) факторингтік операциялар: төлемеу тәуекелін қабылдай отырып, тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) сатып алушыдан төлемді талап ету құқықтарын сатып алу;

- 12) форфейтингтік операциялар (форфеттеу): тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) сатып алушының борыштық міндеттемесін сатушыға айналымсыз вексель сатып алу арқылы төлеу;
- 13) кепілдіктерді, кепілдемелерді және ақшалай түрде орындауды көздейтін өзге де міндеттемелерді беру .

2. Микрокредит беруге өтініш беру тәртібі және оны қарастыру тәртібі

2.1. Қарыз алушы МҚҰ белгілеген пішін бойынша микрокредит беруге өтінішті (әрі қарай - өтініш) толтырады және МҚҰ кредит менеджеріне/кенес берушісіне береді, осылайшы Қарыз алушы микрокредит алуға өзінің ниетін растайды.

2.2. Микрокредит алуға ниет білдірген Қарыз алушы МҚҰ Қарыз алушының сауалнамасында көрсетілетін төменде көрсетілген дұрыс ақпаратты ұсынуы тиіс:

- 1) Қарыз алушының жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген қарыз алушының тегі, есімі, әкесінің есімі (бар болған жағдайда);
- 2) Қарыз алушының туған күні, жасы, туған жері;
- 3) Қарыз алушының тіркелген мекен жайы, Қарыз алушының нақты тұратын мекен жайы;
- 4) ұялы телефон, жұмыс телефоны (бар болған жағдайда) нөмірлері, үй телефоны (бар болған жағдайда);
- 5) Қарыз алушының электронды поштасының мекен жайы;
- 6) Қарыз алушының азаматтығы туралы мәліметтер;
- 7) Қарыз алушының жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі, күні, берген орган атауы, сондай-ақ, оның әрекет ету мерзімі;
- 8) Қарыз алушының жеке сәйкестендіру нөмірі;
- 9) Қарыз алушының жұмыс орны және лауазымы туралы ақпарат;
- 10) Қарыз алушының отбасылық жағдайы;
- 11) Қарыз алушының балаларының саны;
- 12) Қарыз алушының жұбайы (бар болған жағдайда) туралы ақпарат;
- 13) Қарыз алушының байланысатын тұлғалары туралы ақпарат, оның байланысатын тұлғаларының телефон нөмірлері;
- 14) Қарыз алушының еңбек ақысының, өзге де табыстарының көлемі;
- 15) МҚҰ қарастыруы бойынша қарыз алушы туралы өзге де мәліметтер.

2.3. Қарыз алушы толтырылған деректердің түпнұсқалылығын растайды және микрокредит беруге өтінішке (әрі қарай - өтініш), қарыз алушының сауалнамасына, сондай-ақ, МҚҰ қалауы бойынша өтінішті қарастыру және микрокредит алу үшін қажетті өзге де өтініштер мен келісімдерге қол қояды.

2.4. МҚҰ Қарыз алушыға микрокредит берілгенге дейін:

- 1) Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасына және ішкі құжаттарға сәйкес қарыз алушыны тиісінше тексеруді жүзеге асырады;
- 2) Қарыз алушыға танысу үшін Ережелерде ұсынады;
- 3) Микрокредитті алуға, оған қызмет көрсетуге және оны өтеуге (қайтаруға) байланысты төлемдер мен аударымдар туралы толық және дұрыс ақпарат береді;
- 4) Қарыз алушыға микрокредитті өтеу әдісімен танысу және таңдау үшін әр түрлі әдістермен (сараланған төлемдер, аннуитеттік төлемдер әдісімен немесе Ережелерге сәйкес есептелген әдіспен) есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсынады;
- 5) Қарыз алушыны оның микрокредитті алумен байланысты құқықтары мен міндеттері туралы хабардар етеді.

2.5. Егер Қарыз алушы Қазақстан Республикасының 18 (он сегіз) жасқа толған азаматы болып табылса, МҚҰ қарыз алушының өтінішін қарастырады.

2.6. Қарыз алушы өтінішке, сауалнамаға, сондай-ақ, МҚҰ қалауы бойынша талап етілетін өзге де келісім-өтініштерге қол қоя отырып, келесілерге келісім береді:

1) Қарыз алушының микроқаржы ұйымына ұсынылатын құжаттар мен мәліметтерде, оның ішінде биометриялық, электрондық, қағаз және кез келген өзге тасымалдағышта тіркелген дербес деректерін, сондай-ақ, оларда болашақта болатын өзгерістер мен толықтыруларды жинау, өңдеу, сақтау және тарату.

2) Төлем қабілеттілігін және кредит қабілеттілігін анықтау мақсатында Қарыз алушы туралы МҚҰ хабарланатын кез келген ақпаратты тексеру;

3) Қарыз алушы Шарт бойынша өз міндеттемелерін толық тиісінше орындаған сәтке дейін МҚҰ барлық алынған дербес деректерін пайдалану;

4) МҚҰ ақпараттық материалдарды, оның ішінде Шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімдерінің басталғаны туралы материалдарды, жарнама материалдарын және Қарыз берушінің қызметтері мен акциялары туралы ақпаратты МҚҰ берліген Қарыз алушының кез келген байланыс деректерін пайдалана отырып, кез келген тәсілмен алу;

5) МҚҰ «Мемлекеттік кредиттік бюро» АҚ, «Бірінші кредиттік бюро» ЖШС ақпарат беру, сондай-ақ алу. Кредиттік бюроны таңдау құқығы тек МҚҰ ғана беріледі;

Қарыз алушы қол қойылатын құжаттарда көрсетілген барлық мәліметтердің толық, дәл әрі шындық екендігін қуаттайды.

2.7. МҚҰ қарыз алушының өтінішін алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде қарыз алушының өтінішіне сәйкес мөлшерде және мерзімге кредит беру туралы шешім қабылдайды не микрокредит беруден бас тарту туралы шешім қабылдайды не Қарыз алушыға микрокредит берудің сұратылған сомасын, мерзімін және өзге де жағдайларын тиісті шешім қабылдай отырып, өзгертуге құқылы.

2.8. Микрокредит беру туралы, сұратылған жағдайларды өзгерту немесе микрокредит беруден бас тарту туралы шешімді МҚҰ берілген ақпараттың және өтінішті қарастыру мен қарыз алушы туралы мәліметтерді тексеру нәтижесінде алынған деректердің, сондай-ақ, өтініш пен сауалнамада берілген кез келген қосымша ақпараттың негізінде қабылдайды.

2.9. МҚҰ клиентке Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасында көзделген негіздер бойынша микрокредит беруден бас тартады.

2.10. МҚҰ келесі жағдайларда микрокредит беруден бас тартуға құқылы:

- Қарыз алушының Ережелермен белгіленген жағдайларға сәйкес келмеуі;

- Өтініш берушінің ұсынған ақпараты шындық болмаса;

- Қарыз алушыда тиісті қаржы жылы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық көрсеткіштің бес еселенген мөлшеріне тең немесе одан асатын мөлшерде күнтізбелік алпыс күннен асатын мерзімде кепілсіз банктік қарыздар мен микрокредиттер бойынша өтелмеген берешегінің бар болуы;

- Қарыз алушының кредиттік тарихы үшінші тұлғалар алдындағы өз міндеттемелерін тиісінше орындамағаны туралы мәліметтерді қамтиды;

- МҚҰ микрокредит мерзімінде қайтарылмайды деп пайымдауға негіз бар, өйткені ұсынылған ақпарат немесе тексеру барысында МҚҰ белгілі болған ақпарат қарыз алушының төлем қабілетсіздігін көрсетеді.

Микрокредит беру туралы шешім қабылдау мақсатында МҚҰ шешім қабылдау үшін қажетті өзге де құжаттар мен мәліметтерді скратуға құқылы, ал өтініш беруші оларды ұсынуға міндетті.

Өтінішті алу МҚҰ оны қарастыруды міндеттейді, бірақ шарт жасасуға міндеттемейді. МҚҰ өтініш берушіні қабылданған шешім туралы кез келген қолжетімді тәсілмен, оның ішінде, сауалнамада көрсетілген электрондық пошта арқылы хабардар етеді.

2.11. МҚҰ өтініш берушіге микрокредит беруден бас тарту себептері туралы хабарлауға міндетті емес, өйткені бұл факті өтініш берушінің кредиттік қабілеттілігін айқындау жөніндегі скорингтік модельге қатысты құпия ақпарат болып табылады.

3. Микрокредит беру туралы Шарт жасасу тәртібі

3.1. Шарт жасалғанға дейін Микроқаржы ұйымы қарыз алушыны (өтініш берушіні) микрокредит алуға байланысты өзінің құқықтары мен міндеттері туралы хабардар етеді.

3.2. Шарт Қазақстан Республикасы заңнамасының, оның ішінде микрокредит беру туралы шарт жасасу тәртібін, микрокредит беру туралы шарттың мазмұнына, рәсімделуіне, міндетті талаптарына қойылатын талаптарды белгілейтін уәкілетті органның Заңы мен нормативтік-құқықтық актісінің талаптарына сәйкес жасалады (әрі қарай – шарт жасасу тәртібі деп аталады).

Микроқаржы ұйымы микрокредиттерді қарыз алушы (өтініш беруші) мен МҚҰ арасында Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 389 бабына сәйкес қосылу талаптарында шарт жасасқаннан кейін береді:

- шарттың «Кредит Time» Микроқаржы ұйымы ЖШС микрокредит беру туралы шарттың стандартты талаптары (қосылу шарты)» бөлігі (әрі қарай мәтін бойынша – Стандартты жағдайлар деп аталады) МҚҰ: www.credittime.kz ресми интернет сайтында электронды түрде орналастырылған, ашық және қол жетімді жағдайда, қол қоюға жатпайды, бірақ Шарттың екі тарапымен танысуы және орындауы үшін міндетті болып табылады,

- шарттың «Микрокредит беру туралы шарт (қосылу туралы өтініш)» (әрі қарай мәтін бойынша – Қосылу туралы өтініш) бөлігіне Қарыз алушы және МҚҰ уәкілетті өкілі қағаз тасымалдағышта қол қояды.

Қарыз алушының Стандартты жағдайларды қабылдауы (Стандартты жағдайларға қосылу) Қарыз алушының Қарыз берушімен жасалатын қағаз тасымалдағыштағы Микрокредит беру туралы шартқа (қосылу туралы өтініш) қол қоюымен көрсетіледі.

Қосылу туралы өтініш пен Стандартты жағдайлар бірлесіп шарт деп аталады, бір бірінің ажырамас бөлшегі болып табылады және микрокредит беру туралы шарттың бірыңғай құқықтық құжатын білдіреді. Қосылу туралы өтініште және Стандартты жағдайларда қолданылатын «шарт» және «микрокредит беру туралы шарт» ұғымы МҚҰ құжаттарында қосылу туралы өтініштің мазмұнына да, Стандартты жағдайлардың мазмұнына да тең дәрежеде қатысты болады.

3.3. Шартта шарттардың тиісті түрі үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайлар, тараптардың келісімі бойынша белгіленген талаптар қамтылады, сондай-ақ, уәкілетті органның нормативтік-құқықтық актісінде белгіленген келесідей міндетті талаптар қамтылуы тиіс:

- 1) шарттың жалпы талаптары;
- 2) қарыз алушының құқықтары;
- 3) ұйымның құқықтары;
- 4) ұйымның міндеттері;
- 5) ұйым үшін шектеулер;
- 6) міндеттемелерді бұзғаны үшін тараптардың жауапкершілігі;
- 7) шарттың талаптарына өзгерістер енгізу тәртібі.

3.4. Сомасы жүз айлық есептік көрсеткіштен асатын кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес микрокредит беру туралы шартта шартты жасау тәртібімен белгіленген берешекті сотқа дейін реттеу тәртібі қамтылады.

3.5. Шарттың жалпы жағдайлары келесілерді қамтиды:

- 1) Шарт жасалған күн;
- 2) МҚҰ атауы мен қарыз алушы – жеке тұлғаның тегі, есімі және әкесінің тегі (бар болған жағдайда);
- 3) кредит желісін беру (ашу) туралы келісім үшін микрокредит сомасы – микрокредиттің жалпы сомасы, микрокредитті пайдалану мақсаты туралы мәліметтер (бар болған жағдайда);
- 4) кредиттік желі беру (ашу) туралы келісім үшін микрокредитті өтеу мерзімі – шарттың жалпы мерзімі;
- 5) сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайызбен мөлшері немесе сыйақы мәні (Заңның 4 бабының 3-1 тармағында көрсетілген шарт жасалған жағдайда), сондай-ақ,

шарт жасалған күнге Заңның 5 бабының 1 тармағына сәйкес есептелген жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің (микрокредиттің нақты құнының) мөлшері.

Заңның 4 бабының 3-1 бөлімінде көрсетілген Шартта қосымша сыйақының мәні және микрокредит бойынша артық төлемнің сомасы қамтылуы тиіс;

б) микрокредитті өтеу әдісі;

7) микрокредитті өтеу әдісі (аннуитетті, сараланған немесе микрокредиттер беру ережелеріне сәйкес өзге әдіс);

8) микрокредит бойынша бережақты өтеу кезектілігі;

9) негізгі борышты уақытылы өтемегені және сыйақыны уақытылы төлемегені үшін тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) есепке жазу тәртібі және оның мөлшері;

10) шарт бойынша қарыз алушымен міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету (бар болған жағдайда);

11) қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерді орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайда ұйыммен қабылданатын шаралар;

12) шарттың әрекет ету мерзімі;

13) МҚҰ пошталық және электронды мекен жайы туралы ақпарат, сондай-ақ, оның ресми интернет-ресурсы туралы деректер;

14) шарт бойынша МҚҰ құқығын (талап ету) үшінші тұлғаға берген кезде кредитордың шарт аясында Қарыз алушымен өзара қарым-қатынастарына Қазақстан Республикасының заңнамасында қойылатын талаптар мен шектеулер құқық берілген үшінші тұлғамен қарыз алушының құқықтық қатынастарына қолданылатынын көздейтін жағдай (талап).

3.6. Қарыз алушы Шарт жасасу үшін МҚҰ қолданыстағы заңнама мен МҚҰ ішкі құжаттарына сәйкес құжаттар мен мәліметтерді береді.

3.7. Микрокредит беру туралы Шарт жасалғанға дейін МҚҰ арызданушыға танысу және микрокредитті өтеу әдісін таңдау үшін өтеу әдістерінің түрлі әдістерімен есептелген, өтеу кестелерінің жобаларын ұсынады.

Осы тармақшада белгіленген талаптар Заңның 4-бабының 3-1-тармағында көрсетілген микрокредит беру туралы шартқа қолданылмайды;

3.8. Шартқа оның тараптарымен қол қойылған, шарт жасау Тәртібімен белгіленген пішін бойынша микрокредитті өтеу кестесі қоса тіркеледі.

Микрокредитті өтеу кестесінде тараптардың келісімен қосымша мәліметтер болуы мүмкін.

Микрокредитті өтеу микрокредит мерзімінің соңында біржолғы төлеммен жүзеге асырылатын жағдайда, осы тармақта белгіленген талаптар Заңның 4-бабының 3-1-тармағында көрсетілген микрокредит беру туралы шартқа қолданылмайды.

3.9. МҚҰ Қарыз алушымен жасасқан шарты бойынша ақпарат Қазақстан Республикасының кредиттік бюролары мен кредиттік тарихты қалыптастыру туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда кредиттік бюроларға, оның ішінде мемлекеттің қатысуымен де беріледі.

4. Микрокредит берудің шекті сомалары, мерзімдері, берілетін микрокредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамасы

4.1. МҚҰ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 20 000 (жиырма мың еселенген) мөлшерінен аспайтын мөлшерде микрокредиттер береді.

4.2. Микрокредит берілетін ең ұзақ мерзім күнгізбелік 60 (алпыс) айды құрайды.

4.3. Микрокредиттердің сомасы мен мерзімдерінің лимиттері әрбір өнім бойынша жеке белгіленеді, бірақ осы Ережелерде белгіленген ең жоғары сома мен мерзімнен аспайды.

4.4. Микрокредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамасы келесілерді құрайды:

- Шарт бойынша максимальды жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі – берілген микрокредит сомасынан 56 (елу алты) пайыз.

Берілетін микрокредиттер бойынша Сыйақы Мөлшерлемелері МҚҰ дербес түрде әр микрокредит өнімі бойынша белгіленеді.

5. Берілген микрокредиттер бойынша сыйақы төлеу тәртібі және микрокредиттерді өтеу әдістері

5.1. Берілген микрокредитті пайдаланғаны үшін қарыз алушы Шартпен белгіленген көлемде және мерзімдерде сыйақы төлейді.

5.2. Қарыз алушының микрокредитті пайдаланғаны үшін есептелген сыйақыны төлеуі Шартта көрсетілген әдістермен «Кредит Time» Микроқаржы ұйымы» ЖШС деректемелері бойынша екінші деңгейдегі банкте және т.б. ақша аудару арқылы), сонымен қатар МҚҰ интернет-сайтында жүзеге асырылады.

5.3. Қарыз алушымен микрокредитті пайдаланғаны үшін сыйақы төлеу микрокредит беру туралы шартқа қоса тіркелетін өтеу кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

5.4. Қарыз алушы микрокредит сомасын айыппұл санкцияларын қолданбастан, шартта белгіленген қайтару мерзімі басталғанға дейін қайтаруға құқылы. Бұл жағдайда Қарыз алушы микрокредит сомасымен бір мезгілде ақша қаражатын пайдаланудың нақты мерзімін негізге ала отырып, МҚҰ сыйақы төлейді.

5.5. Шарт бойынша қарыз алушы жүргізген төлемнің сомасы, егер ол қарыз алушының міндеттемесін орындау үшін жеткіліксіз болса қарыз алушының берешегін келесі кезектілікте өтейді:

- негізгі қарыз бойынша берешек;
- сыйақы бойынша берешек;
- микрокредит беру туралы шартпен белгіленген көлемдегі тұрақсыздық төлемі (айыппұл, өсімақы);
- төлемдердің ағымдағы кезеңіндегі негізгі қарыз сомасы;
- төлемдердің ағымдағы кезеңінде есептелген сыйақы;
- МҚҰ орындауды алу бойынша шығындары.

5.6. Қарыз алушымен таңдалған микрокредитті өтеу әдісі Шартта көрсетілетін болады.

5.7. Микрокредит қарыз алушы таңдаған теу әдістерінің бірімен Шартқа қоса тіркелетін өтеу кестесіне сәйкес кезеңділікпен өтеледі:

- сараланған төлемдер әдісі, бұл ретте микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығы кезеңіне есептелген сыйақыны қамтитын азайтылып отыратын төлемдермен жүзеге асырылады;
- аннуитетті төлемдер әдісі, бұл ретте микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғайтылып отыратын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығы кезеңіне есептелген сыйақы бойынша азайтылып отыратын төлемдерді қамтитын микрокредиттің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқаларынан ерекшеленуі мүмкін;
- осы Ережелерге қоса тіркелген №1 Қосымшада көрсетілген есептеудің мысалына сәйкес есептелетін төлемдерді төлеудің қосымша әдісі;
- өтеудің жеңілдікті кезеңімен микрокредит беру кезінде, микрокредитті қайта құрылымдау кезінде қолданылатын өзге де әдіспен, яғни, микрокредит бойынша ай сайынғы төлемнің мөлшері Қарыз алушының қаржылық мүмкіндіктеріне қарай айқындалатын әдіспен белгіленеді.

6. МҚҰ қабылдайтын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

6.1. Шарт бойынша Қарыз алушының міндеттемелерін орындау Қазақстан Республикасының заңнамасына қарама-қайшы келмейтін, және Шартпен белгіленген әдістермен қамтамасыз етіледі.

6.2. МҚҰ берілетін микрокредиттер бойынша қамтамасыз ету ретінде келесілер болады:

- 1) Көлік құралын кепілге алу;
- 2) Тұрғын емес жылжымайтын мүлікті (өндірістік, қойма, сауда, әкімшілік және өзге де тұрғын емес жайлар) кепілге алу;
- 3) Тұрғын үй түріндегі жылжымайтын мүлікті кепілге алу;

4) Жеке тұлғаның (тұлғалардың) кепілдігі.

6.3. 18 жасқа толған әрекетке қабілетті жеке тұлға Микроқражы ұйымы беретін микрокредиттер бойынша кепіл беруші/кепілгер бола алады.

6.4. Микрокредит бойынша қамтамасыз ету болып табылатын кепілсіз жылжымайтын мүлік келесідей талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- 1) Кепіл берушінің мүлікке құқығын растайтын құжаттардың түпнұсқаларының бар болуы;
  - 2) Тәуелсіз бағалаушы орындаған, кепілге берілетін мүлікті бағалау туралы есептің бар болуы;
  - 3) Мүлік пен мүліктік құқықтар өтімділікке ие болуы тиіс;
  - 4) Мүлік және мүліктік құқықтар үшінші тұлғалардың құқықтары мен заңды талаптарынан бос болуға тиіс;
  - 5) Кепілге ұсынылатын мүлікке құқықтар осы мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдарда тіркелуі тиіс.
- Қажет болған жағдайда МҚҰ талап етуі бойынша Кепіл берушімен/Қарыз алушымен мүлікті сақтандыру жүргізіледі.

6.5. Микрокредит бойынша қамтамасыз ету болып табылатын көлік құралдары түріндегі кепілге қойылатын жылжымалы мүлік келесі талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- 1) Кепіл берушінің мүлікке құқығын растайтын құжаттардың түпнұсқаларының бар болуы;
  - 2) Мүлік пен мүліктік құқықтар өтімділікке ие болуы тиіс;
  - 3) Мүлік және мүліктік құқықтар үшінші тұлғалардың құқықтары мен заңды талаптарынан бос болуға тиіс;
  - 4) Кепілге ұсынылатын мүлікке құқықтар осы мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдарда тіркелуі тиіс.
- Қажет болған жағдайда МҚҰ талап етуі бойынша Кепіл берушімен/Қарыз алушымен мүлікті сақтандыру жүргізіледі.

6.6. Қарыз алушы немесе өз мүлкін қарыз алушының міндеттемелрін қамтамасыз етуге беруге ниет білдірген үшінші тұлға Кепіл беруші бола алады. Егер Кепіл беруші мен Қарыз алушы әр түрлі тұлғалар болып табылған жағдайда, онда қамтамасыз ету ретінде Кепіл беруші ретінде әрекет ететін жеке тұлғаның кепілдігі қосымша қабылданады.

6.7. МҚҰ кепіл құқығы мүлік кепілі туралы шарт негізінде туындайды және Қарыз алушы міндеттемелерді бұзған жағдайда МҚҰ кепілге салынған мүлік құнынан талаптарды қанағаттандыру құқығын береді. МҚҰ жасасатын мүлік кепілі туралы шарттарда Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген міндетті талаптардан өзге, Қарыз алушының міндеттемелері бұзылған жағдайда Кепіл ұстаушының кепіл нысанасын соттан тыс өткізуге құқығы, оны пайдалануға жол берілетіндігі, тараптардың қайсысында кепілге салынған мүлік бар екендігі көрсетілуге тиіс.

6.8. Кепілгер МҚҰ қарастыруы бойынша бір немесе келесі бірнеше талаптарға бірден сәйкес болуы тиіс, атап айтқанда келесілер болуы керек:

- 18 жасқа толған, Қазақстан Республикасының азаматтығына ие тұлға;
- Қазақстан Республикасынан шығуы уақытша шектелген тұлғалар (борышкерлер) тізімінде тұрмаған тұлға.
- соттылығы жоқ тұлғалар;
- өзіне қатысты берешекті өндіріп алу туралы қозғалған атқарушылық іс жүргізу болмаған тұлға;
- МҚҰ ол тұлғаға қатысты теріс ақпарат жоқ тұлға,
- тұрақты қаржылық жағдайы бар тұлға;
- кредиттік бюролардың деректеріне сәйкес міндеттемелер бойынша ағымдағы мерзімі өткен берешегі жоқ тұлға;

6.9. Егер өтініш беруші ұсынған Кепілгер(-лер) (кепілгерлердің бірі) МҚҰ белгілеген талаптарға сәйкес келмесе не егер Кепілгерлер (кепілгерлердің бірі) кепілдік шартын жасасу үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаса, МҚҰ кепілдік шартын жасасудан бас тартуға құқылы.

7. МҚҰ және Қарыз алушының құқықтары мен міндеттері

7.1. МҚҰ құқылы:

- 1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес микрокредиттер ұсыну;
- 2) Заңның 9-1 бабының 4 және 5 бөлімдерінде көрсетілген тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша құқық (талап ету) беру;
- 3) Қарыз алушыдан (Өтініш берушіден) осы Ережелерде белгіленген шарт жасасу және ол бойынша міндеттемелерді орындау үшін қажет болатын құжаттар мен мәліметтерді сұрату;
- 4) Қарыз алушының өтініші бойынша тауарларға, жұмыстарға немесе қызметтерге ақы төлеу мақсатында екінші деңгейдегі банктер арқылы микрокредитті үшінші тұлғаға аударуды жүзеге асыру.
- 5) Заңмен, Қазақстан Республикасының өзге заңдарымен және Шартпен белгіленген өзге құқықтарды жүзеге асыру.

7.2. МҚҰ міндетті:

- 1) орналасқан жері өзгерген не атауы өзгерген жағдайда уәкілетті органға, сондай – ақ Қарыз алушыларды (Өтініш берушілерді) МҚҰ орналасқан жері бойынша, сондай – ақ Қарыз алушы (Өтініш беруші) - жеке тұлғаның заңды мекенжайы бойынша және Қарыз алушы (өтініш беруші) - заңды тұлғаның орналасқан жері бойынша екі баспа басылымында қазақ және орыс тілдерінде тиісті ақпаратты жариялау арқылы не осындай өзгерістер болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмейтін мерзімде әрбір Қарыз алушыны (Өтініш берушіні) жазбаша түрде хабардар ету;
- 2) Ережелердің көшірмесін МҚҰ Қарыз алушысының (Өтініш берушінің) көруі және танысуы үшін қолжетімді жерде, оның ішінде МҚҰ интернет-ресурсында орналастырылсын;
- 3) Қарыз алушыға микрокредитті алу, қызмет көрсету және өтеуге (қайтару) байланысты төлемдер туралы толық та шындық ақпаратты ұсыну;
- 4) Өтініш берушіге микрокредит беру туралы шарт жасалғанға дейін танысу және микрокредитті өтеу әдісін таңдау үшін әр түрлі әдістермен есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсыну. Қарыз алушыға міндетті түрде микроқаржы ұйымдары жеке тұлғаларға беретін микрокредиттер бойынша тұрақты төлемдерді есептеу әдістемесіне және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген осындай микрокредиттер бойынша сыйақыны есептеу үшін уақытша базаларға сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің жобалары микрокредит беру туралы шартта белгіленген кезеңділікпен мынадай өтеу әдістерімен ұсынылуға тиіс:
  - сараланған төлемдер әдісі, бұл ретте микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығы кезеңіне есептелген сыйақыны қамтитын азайтылып отыратын төлемдермен жүзеге асырылады;
  - аннуитеттік төлемдер әдісі, бұл ретте микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғайтылып отыратын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығы кезеңіне есептелген сыйақы бойынша азайтылып отыратын төлемдерді қамтитын микрокредиттің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқаларынан ерекше болуы мүмкін.Микроқаржы ұйымы микрокредиттер беру ережелеріне сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің қосымша жобаларын ұсынуы мүмкін.
- 4) Қарыз алушыны (Өтініш берушіні) оның микрокредит алуға байланысты құқықтары және міндеттерінен хабардар ету;
- 5) қаржы мониторингі жөніндегі уәкілетті органға Қазақстан Республикасының «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Заңына сәйкес мәліметтерді хабарлауға;

б) микрокредит ұсыну құпиясын сақтау;

7) салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органмен келісім бойынша уәкілетті орган бекіткен ережелерге сәйкес берілген микрокредиттер бойынша активтер мен шартты міндеттемелерді жіктеуді жүзеге асыру және оларға қарсы провизиялар (резервтер) құру;

8) уәкілетті орган белгілеген пруденциалдық нормативтерді және сақталуы міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді, оларды есептеу әдістемесін сақтау;

9) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген микроқаржы ұйымы қарыз алушысының борыштық жүктемесі коэффициентінің есептеу тәртібін және шекті мәнін сақтау;

10) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тізбесі, нысандары, мерзімдері мен ұсыну тәртібі уәкілетті органмен келісу бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленетін қаржылық және өзге де есептілікті ұсыну;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасының уәкілетті органмен анықталған бұзушылықтары жойылсын;

12) Қазақстан Республикасының «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Заңында көзделген жағдайларда микрокредитті ұсынадан бас тарту;

13) Қазақстан Республикасының «Микроқаржы қызметі туралы» Заңмен белгіленген өзге де талаптарды сақтау.

7.3. МҚҰ үшін шектеулер келесілерге тыйым салуды көздейтін жағдайларды қамтиды:

1) сыйақы мөлшерлемесін (оларды төмендету жағдайларын қоспағанда) және (немесе) микрокредитті өтеу тәсілі мен әдісін біржақты тәртіпте өзгерту;

2) микрокредит бойынша сыйақы мен тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) қоспағанда, Қарыз алушыдан кез келген төлемдерді белгілеу және өндіріп алу;

3) микрокредитті мерзімінен бұрын қайтарғаны үшін МҚҰ микрокредит сомасын, тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) және өзге де төлемдерді мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтарған қарыз алушыдан талап ету;

4) кепілге алынған заттарды пайдалану және оларға әмірлік ету;

5) кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес қарыз алушы - жеке тұлғаның микрокредиті бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының сомалары бойынша төлемдердің кез келгенін өтеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімін қатарынан күнтізбелік тоқсан күн өткен соң тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) есептеуге және талап етуге. Осы бөлімнің талабы, егер оны жасасу күніне негізгі борыш сомасы тіркеуге жататын мүлік кепілімен және (немесе) ақша кепілімен толық қамтамасыз етілген жағдайда, микрокредит беру туралы шартқа қолданылмайды.

б) тұрғын үй және (немесе) онда орналасқан жер телімі болып табылатын жылжымайтын мүлік ипотекасымен қамтамасыз етілген микрокредит бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының сомалары бойынша төлемдердің кез келгенін өтеу жөніндегі міндеттемені орындаудың мерзімі тізбекті күнтізбелік бір жүз сексен күн өткен соң есептелген сыйақыны, сондай-ақ, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) төлеуді талап етуге құқылы.

7) Заңның 4 бабының 3-1 бөлімдерінде көрсетілген микрокредитті кепілсіз банктік қарыздар мен микрокредиттер бойынша күнтізбелік алпыс күннен астам мерзімі өткен берешегі бар жеке тұлғаларға республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес еселенген мөлшеріне тең немесе одан асатын мөлшерде беру.

7.4. Қарыз алушы құқылы:

1) МҚҰ микрокредиттер беру бойынша Ережелерімен, тарифтарымен танысу;

2) микрокредитті алумен, қызмет көрсетумен және өтеумен (қайтарумен) байланысты төлемдер туралы толық және дұрыс ақпарат алу;

- 3) Шарт жасалғанға дейін Шарт жасаудан бас тарту;
- 4) алынған микрокредитке Шартпен белгіленген тәртіпте және жағдайларда әмірлік ету;
- 5) өз құқығын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте қорғау;
- 6) Шарт бойынша берілген микрокредит сомасын МҚҰ мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтару;
- 7) Заңның 9-1 бабының 4 және 5 бөлімдерінде көрсетілген тұлғамен келіспеушіліктерді реттеу үшін өзі жасаған шарт бойынша құқықты (талап етуді) басқаға берген жағдайда банк омбудсманьына жүгінуге құқылы;
- 8) Заңмен және Шартпен белгіленген өзге құқықтарды жүзеге асыру.

7.5. Қарыз алушы міндетті:

- 1) алынған микрокредитті шартта белгіленген мерзімде және тәртіптен қайтару және ол бойынша сыйақы төлеу;
- 2) Заңға және Шартқа сәйкес МҚҰ сұратылатын құжаттар мен мәліметтерді беру;
- 3) Заңмен және МҚҰ жасалған Шарттармен белгіленген өзге міндеттерді орындау.

8. Берешекті сотқа дейін өндіріп алуға және реттеуге беру немесе құқықты (талаптарды) басқаға беру тәртібі

8.1. Коллекторлық агенттікпен осындай шарт жасасу жағдайларын қоспағанда, МҚҰ үшінші тұлғалармен нысанасы берешекті сотқа дейін өндіріп алу және реттеу, сондай-ақ қарыз алушының берешегіне байланысты ақпарат жинау жөнінде қызметтер көрсету болып табылатын шарт (әрі қарай - берешекті өндіріп алу туралы шарт) жасасуға тыйым салынады.

Берешекті сотқа дейін өндіріп алуға және коллекторлық агенттікке реттеуге беруге қарыз алушы микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімін өткізіп алуға жол берген кезде МҚҰ коллекторлық агенттікті тартуға құқығы шартта болған кезде жол беріледі.

8.2. МҚҰ берешегі тұрғын үй түріндегі кепілмен қамтамасыз етілген жеке тұлғаға қатысты коллекторлық агенттікпен берешекті өндіріп алу туралы шарт жасасуына жол берілмейді.

8.3. Берешек сотқа дейінгі өндіріп алуда және коллекторлық агенттікте реттеуде болған кезеңде МҚҰ құқығы жоқ:

- сотқа берешекті өндіру туралы талап арызбен жүгінуге;
- берешек коллекторлық агенттікте жұмыста болған кезең үшін сыйақы төлеуді талап етуге, сондай-ақ, негізгі борышты және сыйақыны уақытылы өтемегені үшін көрсетілген кезеңге тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімақыны) есепке жатқызуға құқылы емес.

8.4. Жарғылық капиталдарындағы қатысу үлестерінің не орналастырылған акцияларының елу пайызынан астамы мемлекетке тиесілі ұйымдарға құқықты (талап етуді) беруді қоспағанда, келесі талаптардың бірі сақталған кезде МҚҰ жеке тұлғамен жасалған және тұрғын үй түрінде кепілмен қамтамасыз етілген микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықты (талап етуді) басқаға беруді жүргізуге тыйым салынады:

- құқықтарды (талаптарды) сатып алу осындай ұйымның Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген қызмет түрлерінің бірі болып табылады;
- құқықтарды (талаптарды) сатып алу Мемлекеттік және үкіметтік бағдарламалар немесе Мемлекеттік органдардың жеке тұлғаларды қолдау жөніндегі құқықтық актілері аясында жүзеге асырылады.

8.5. МҚҰ келесі тұлғаларға құқық (талап) беруді қоспағанда, үшінші тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша құқық (талап) беруді жүргізуге тыйым салынады:

- екінші деңгейдегі банкке;
- коллекторлық агенттікке;
- микроқаржы ұйымына;
- секьюритилендіру мәмілесі кезінде Қазақстан Республикасының жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы заңнамасына сәйкес құрылған арнайы қаржы компаниясы;

- МҚҰ қамтамасыз етілген облигацияларды шығару немесе қарыздарды алу кезінде шарт бойынша талап ету құқықтарын кепіл ұстаушы - заңды тұлғаға;
- жеке кәсіпкерлікті дамытудың арнайы қорына – микроқаржы ұйымдарында қаражатты шартты орналастыру арқылы жеке кәсіпкерлік субъектілерін қаржыландыру жөніндегі мәміле аясында жасалған микрокредит беру туралы шарт бойынша.
Осы бөлімнің талаптары осы Ережелердің 8.4 бөлімімен көзделген жағдайларға таратылмайды.

8.6. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында немесе Шартта өзгеше жағдай көзделмесе, МҚҰ шарт бойынша құқықты (талапты) Қарыз алушының келісімінсіз беруге құқылы емес.

8.7. Бір Қарыз алушыға қатысты шарт бойынша құқықты (талап етуді) бірнеше тұлғаға беруге жол берілмейді.

8.8. Шарт (әрі қарай - талап ету құқығын басқаға беру шарты) бойынша МҚҰ құқығының (талап ету) үшінші тұлғаға өту талаптары қамтылған жасасу кезінде МҚҰ міндетті:

1) талап ету құқығын басқаға беру шарты жасалғанға дейін қарыз алушыны (немесе оның уәкілетті өкілін) құқықтардың (талаптардың) үшінші тұлғаға өту мүмкіндігі туралы, сондай-ақ осындай басқаға беруге байланысты Қарыз алушының дербес деректерінің өңделетіні туралы шартта көзделген не Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін тәсілмен хабардар ету;

2) Қарыз алушыны (немесе оның уәкілетті өкілін) талап ету құқығын басқаға беру шарты жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде шартта көзделген не Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін тәсілмен үшінші тұлғаға құқықтың (талап етудің) өтіп кеткені туралы үшінші тұлғаға микрокредитті өтеу бойынша одан әрі төлемдердің тағайындалуын (микрокредит беру туралы шарт бойынша құқық (талап ету) өткен тұлғаның атауы және орналасқан жері), берілген құқықтардың (талап ету талаптарының) толық көлемін көрсете отырып, сондай-ақ негізгі борыштың, сыйақының, комиссиялардың, тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мерзімі өткен және ағымдағы сомаларының қалдықтары және төленуге жататын басқа да сомалар туралы хабардар ету;

3) Шарт бойынша құқық (талап ету) өткен тұлғаға келесі құжаттардың түпнұсқаларын және (немесе) көшірмелерін беру:

- кепіл затына құқық белгілейтін құжаттар (микрокредит кепілмен қамтамасыз етілген жағдайда);

- кепілгерлік немесе кепілдік шарттары (егер микрокредит бойынша міндеттемелерді орындау кепілгерлікпен немесе кепілдікпен қамтамасыз етілген жағдайда);

- Қарыз алушының құқықты (талап етуді) беру күніне берешегінің есептеулері;

- қарыз алушымен наразылық хат алмасу;

- қарыз алушы – заңды тұлғаның құрылтай құжаттары, қарыз алушы – жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжат;

- қарыз алушымен берешекті өтегенін растайтын құжаттар;

- кепілге алынған мүлікті сату бойынша құжаттар;

- талап ету құқығын басқаға беру шартына сәйкес өзге де құжаттар.

Қарыз алушыға барлық құқықтарды (талаптарды) басқаға берген жағдайда, МҚҰ шарт бойынша құқық (талап ету) берілген тұлғаға өзінде бар құжаттардың барлық түпнұсқаларын береді.

Қарыз алушыға құқықтардың (талаптардың) бір бөлігі берілген жағдайда, МҚҰ осындай құқықтарды (талаптарды) куәландыратын құжаттардың түпнұсқаларын сақтауға және шарт бойынша құқық (талап ету) ішінара берілген тұлғаға көрсетілген құжаттардың нәтижелерін түрде куәландырылған көшірмелерін беруге құқылы.

Шарт бойынша қамтамасыз ету болып табылатын мүлікке құқық белгілейтін құжаттардың түпнұсқаларын жоғалқаны үшін МҚҰ Шарт бойынша құқық (талап ету) берілген тұлға Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауапкершілікті атқарады;

4) талап ету құқығын басқаға беру шарты жасалғаннан кейін қарыз алушылардан берешекті өтеу есебіне алынған ақшаны шарт бойынша құқық (талап ету) берілген тұлғаның банк шотына әрбір қарыз алушы бойынша бөліп көрсетілген төлемдердің толық жазбасын ұсына отырып аударым жасау.

8.9. Сатып алынған құқықты (талапты) бастапқы кредиторға кері сатуды (қайтаруды), құқықты (талапты) екінші деңгейдегі банктерге, коллекторлық агенттіктерге, секьюритилендіру туралы заңнамасына сәйкес құрылған арнайы қаржы компаниясына бақаға беруді (қайта беруді) қоспағанда, жеке тұлғамен жасалған шарт бойынша МҚҰ құқығы (талабы) өткен тұлғаға осындай құқықты (талапты) өзге тұлғаларға, сондай-ақ өзге де микроқаржы ұйымдарына қайта беруге тыйым салынады.

9. Микрокредит беру құпиясы

9.1. Микрокредит беру құпиясы қарыз алушылар, микрокредиттердің мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы және микроқаржы ұйымының операциялары туралы мәліметтерді (микрокредиттер беру ережелерін қоспағанда) қамтиды.

Тарату процесіндегі МҚҰ микрокредиттер беру туралы жасалған шарттар туралы мәліметтер микрокредит беру құпиясына жатпайды.

9.2. МҚҰ микрокредит беру құпиясына кепілдік береді.

9.3. Микрокредит беру құпиясы қарыз алушының микроқаржы ұйымында, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес берілген микрокредиттер бойынша кредиттік бюрода өзінің жеке қатысуы кезінде берген жазбаша келісімі негізінде қарыз алушыға, кез келген үшінші тұлғаға, сондай-ақ осы Заңда көрсетілген өзге де тұлғаларға ғана ашылуы мүмкін.

9.4. Қарыз алушылар, микрокредиттердің көлемдері туралы, Қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы, микроқаржы ұйымы жүргізетін операциялар туралы мәліметтер келесілерге беріледі:

1) қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар мен лауазымды тұлғаларға: мөрмен расталған және прокурор санкциялаған жазбаша сұраныс негізінде олардың өндірісіндегі қылмыстық істер бойынша;

2) Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдары мен Мемлекеттік күзет қызметіне прокурордың санкциясымен барлау және (немесе) нұқсан келтіру акцияларының алдын алу, оларды ашу және олардың жолын кесу үшін қажетті ақпарат беру туралы талап етуі бойынша;

2) соттарға: соттың ұйғарымы. Қаулысы, шешімі және үкімі негізінде олардың іс жүргізуіндегі істер бойынша;

3) мемлекеттік және жеке сот орындаушыларына: прокурор санкциялаған, әділет органдарының мөрімен немесе жеке сот орындаушысының мөрімен расталған сот орындаушысының қаулысы негізінде олардың өндірісіндегі атқарушылық іс жүргізу істері бойынша;

4) прокурорға: оның қарастыруындағы материал бойынша өз құзыреті шегінде тексеру жүргізу туралы қаулы негізінде;

5) Мемлекеттік кіріс органдарына тек қана салықтық әкімшілендіру мақсатында: тексерілетін тұлғаға салық салуға байланысты мәселелер бойынша, нұсқама негізінде;

6) қарыз алушының өкілдеріне: сенімхат негізінде, жеке тұлға болып табылатын қарыз алушы бойынша, нотариалды түрде куәландырылған сенімхат негізінде;

7) оңалту және банкроттық саласындағы уәкілетті органға: банкроттық және (немесе) оңалту туралы іс қозғалғанға дейін бес жыл кезең ішінде прокурордың санкциясымен банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі бар адамға қатысты.

9.5. Қарыз алушы қайтыс болған жағдайда, осы бөлімнің 4 бөлімінде көзделген тұлғалардан басқа, қарыз алушы, микрокредит мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы мәліметтер де жазбаша сұрау салу негізінде беріледі:

1) қарыз алушы өсиетінде көрсеткен тұлғаларға;

2) нотариустарға: нотариустың мөрімен куәландырылған жазбаша сұранысы негізінде олардың өндірісіндегі мұрагерлік істер бойынша.

Нотариустың жазбаша сұранысына қайтыс болу туралы куәліктің көшірмесі қоса тіркелуі тиіс;

3) шетелдік консулдық мекемелерге: олардың өндірісіндегі мұрагерлік істер бойынша.

9.6. Микрокредит беру құпиясын ашу болып келесілер танылмайды:

1) МҚҰ кредиттік бюроларға теріс ақпарат беру және кредиттік бюроға күнтізбелік бір жүз сексен күннан астам мерзімі өткен берешек бөлігінде кредиттік тарих субъектісі туралы теріс ақпарат беру;

2) Заңның 9-1 бабының 4 және 5 бөлімінде көрсетілген тұлғаларға негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар микрокредитке байланысты ақпаратты МҚҰ беру;

3) МҚҰ коллекторлық агенттікке осы коллекторлық агенттікпен берешекті өндіріп алу туралы жасалған шартаясында микрокредит бойынша ақпарат беруі;

4) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен уәкілетті орган арасында ақпарат, оның ішінде микрокредит беру құпиясын құрайтын мәліметтер алмасу;

5) мемлекеттік органның лауазымды адамының немесе МҚҰ басқару функцияларын орындайтын адамның қылмыстық қудалау органына қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлама жіберілген кезде растайтын құжаттар мен материалдар ретінде микрокредит беру құпиясын қамтитын құжаттар мен мәліметтерді ұсыну.

10.Берілетін микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу ережелері

10.1. Микрокредит бойынша дұрыс, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесі жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі (әрі қарай - СЖТМ) болып табылады.

10.2. Микрокредит бойынша жылдық, тиімді сыйақы мөлшерлемесінің көлемі ҚР Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген шекті мөлшерден аспауы тиіс.

10.3. Берілетін микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі келесі формула бойынша есептеледі:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

мұндағы:

n – қарыз алушыға төленген соңғы төлемнің реттік саны;

j – қарыз алушыға төленген төлемнің реттік нөмірі;

S_j – қарыз алушыға j-той төлем сомасы;

APR - жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;

t_j – микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушыға j-той төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен берілген);

m – қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;

i – қарыз алушының төлемінің реттік нөмірі;

P_i – қарыз алушының i-ші төлемінің сомасы;

t_i – микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушының i-ші төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен берілген).

10.4. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу келесідей жүргізіледі:

1) микрокредит беру туралы шартты, микрокредит беру туралы шартқа қосымша келісімдерді жасасу күніне;

2) қарыз алушының ауызша немесе жазбаша талабы бойынша;

3) микрокредит беру туралы шартқа қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда.

10.5. Қарыз алушының ақшалай міндеттемелері сомасының (мөлшерінің) және (немесе) оларды төлеу мерзімінің өзгеруіне әкеп соғатын микрокредит беру туралы шарттың талаптары өзгерген кезде жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің нақтыланған мәнін есептеу микрокредит беру туралы шарттың қолданылу мерзімі басталғаннан бастап қарыз алушы жүргізген микрокредит бойынша төлемдерді есепке алмағанда, талаптар өзгертін күнге берешектің қалдығы, микрокредитті өтеудің қалған мерзімі негізге ала отырып, жүргізіледі.

10.6. Егер сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу кезінде алынған санның оннан астам белгісі болса, ол келесі түрде оныншы үлестерге дейін дөңгелектеуге жатады:

- 1) егер жүзден бір бөлігі 5-тен үлкен немесе оған тең болса, оннан бір бөлігі 1-ге артады, одан кейінгі барлық белгілер алынып тасталады;
- 2) егер жүзінші үлес 5-тен аз болса, оныншы үлес өзгеріссіз қалады, одан кейінгі барлық белгілер алынып тасталады.

10.7. Микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне қарыз алушының негізгі борышты және (немесе) сыйақыны төлеу бойынша микрокредит беру туралы шарттың талаптарын сақтамауына байланысты туындаған төлемдерін (өсімпұлды, айышпұлды) қоспағанда, Қарыз алушының барлық төлемдері енгізіледі.

10.8. Қарыз алушылардың микроқаржы ұйымдарына жүргізген төлемдері және микроқаржы ұйымдарының қарыз алушыларға төлемдері олардың нақты төлем жасалған күніне жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу мақсатында, болашақта – төлемдер кестесі бойынша ескеріледі.

10.9. Микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтарды (талаптарды) басқаға беру кезінде осы Ережелердің 10.4. бөлімінің 2) және 3) тармақтарында көзделген жағдайларда жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтар (талаптар) берілген үшінші тұлғамен жүргізіледі.

11. Қорытынды ережелер

11.1. Ереже қарыз алушының (өтініш берушінің) МҚҰ танысуы және көруі үшін қолжетімді жерде, сондай-ақ, МҚҰ интернет-сайтында орналастырылады.

11.2. Ережеге өзгерістер мен толықтырулар «Кредит Time» Микрорқаржы ұйымы» ЖШС уәкілетті органымен енгізіледі.

11.3. Егер осы Ереженің жекелеген нормалары Қазақстан Республикасының заңнамасына қарама-қайшы келген жағдайда, олар күшін жояды және Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормалары қолданылатын болады. Осы Ережелердің жекелеген нормаларының жарамсыздығы Ережелердің өзге нормаларының және тұтастай алғанда Ережелердің өздерінің жарамсыздығына әкеп соқпайды.

«Кредит Тіме» Микроқаржы ұйымы» ЖШС
микрокредиттерді беру Ережелеріне
№1 Қосымша

Микрокредитті өтеудің қосымша әдісін есептеудің мысалы

№	Күні	Күндер саны	Қарыз қалдығы	Негізгі қарыздың өтеу сомасы	Сыйақының өтеу сомасы	Барлық өтелуге тиісті
0	01.03.2020	0	10 000 000			
1	01.04.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
2	01.05.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
3	01.06.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
4	01.07.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
5	01.08.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
6	01.09.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
7	01.10.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
8	01.11.2020	31	10 000 000		365 205	365 205
9	01.12.2020	30	10 000 000		353 425	353 425
10	01.01.2021	31	10 000 000		365 205	365 205
11	01.02.2021	31	10 000 000		365 205	365 205
12	01.03.2021	28	0	10 000 000	329 863	10 329 863
		365		10 000 000	4 299 998	14 299 998

